

ת"פ 2575/02/18 - מדינת ישראל נגד דב הרמן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 2575-02-18 מדינת ישראל נ' הרמן
לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שרון אדרי וענבר סיימוס

המאשימה

נגד

דב הרמן

הנאשם

הכרעת דין

רקע

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירת גניבת רכב לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 24.9.17 סמוך לחצות, ברחוב משכית 22 הרצליה (להלן: "המקום") נטל הנאשם קטנוע (להלן: "הקטנוע") השייך לאיתי נחמיאס (להלן: "המתלונן"), אשר החנה את הקטנוע במקום כחודש עובר לכך בשל שבר בגלגל האחורי. הנאשם התיישב על הקטנוע כשקסדה לראשו וגרר אותו באמצעות רגליו במורד הרחוב עד שהבחין בו חברו של המתלונן בן ברק (להלן: "החבר" או "בן ברק"). החבר עיכב את הנאשם עד להגעת משטרה למקום.

2. הנאשם זכה לייצוג על ידי הסנגוריה הציבורית ואולם ביקש לייצג את עצמו עוד בטרם ענה לכתב האישום. לפיכך, על אף שבית המשפט שב והבהיר לנאשם את חשיבות הייצוג המשפטי, עמד הנאשם על כך כי ייצג את עצמו בהליך זה.

בתגובתו לכתב האישום, טען הנאשם כי לא ידע שהקטנוע שייך למתלונן וכי הקטנוע לא היה בכתובת שצוינה בכתב האישום. עוד טען כי מעולם לא נגע בקטנוע השייך למתלונן ולא היה עם קסדה לראשו. לפיכך, נשמעו ראיות.

במסגרת פרשת התביעה העידו כל עדי התביעה: המתלונן איתי נחמיאס, חברו בן ברק, וכן השוטרים הבאים - אתל סבג, סנבטו אייטגב וגדי סלניקר, אשר חקרו את האירוע; אברהם חסאן (להלן: "השוטר חסאן"), אשר הגיע לזירת האירוע ועצר את הנאשם; בוריס פלצ'יק, אשר תפס צילומים ממצלמה בזירת האירוע. בנוסף לעדויות שנשמעו, הוגשו מוצגים ובהם דו"ח פעולה, הודעות הנאשם, עימות שנערך, סרטון מהזירה, וכן מוצגים אותם הגיש הנאשם הכוללים את צילומי

זירת האירוע וצילומי קטנוע מסוים.

בתום פרשת התביעה, טען הנאשם כי אין להשיב לאשמה. טענה זו נדחתה על ידי בית המשפט, ובהמשך בחר הנאשם שלא להעיד במסגרת פרשת ההגנה אף לאחר שבית המשפט הבהיר לו את משמעותה הראייתית של בחירה זו.

תמצית טיעוני הצדדים

3. ב"כ המאשימה ביקשה לבסס את המיוחס לנאשם על העדויות הבאות: עדות המתלונן כי החנה את הקטנוע במקום ובהמשך זיהה את החבר עומד עם הנאשם ליד הקטנוע; עדות החבר אשר העיד כי הבחין בנאשם גורר את הקטנוע; עדות השוטר חסאן אשר הגיע למקום. עוד ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם העלה לראשונה בבית המשפט טענה כי אין מדובר בקטנוע של המתלונן, ובנוסף בחר שלא להעיד במסגרת פרשת ההגנה. לפיכך, ביקשה להרשיע את הנאשם.

4. הנאשם טען כי הראיות שהוצגו בבית המשפט סותרות את המיוחס לו בכתב האישום לגבי מיקום הקטנוע. עוד טען הנאשם, כי המאשימה לא הוכיחה שהקטנוע אשר נתפס על ידי המשטרה שייך למתלונן, זאת לנוכח העובדה שלא נלקחו ממנו טביעות אצבע וכן לאור השוני שבין הקטנוע שצולם בתחנת המשטרה לעומת זה שייך למתלונן. הנאשם הוסיף וטען, כי עלו סתירות בעדותו של החבר אשר לא ברור ממנו האם הנאשם גרר את קטנוע על המדרכה או הכביש. לצד זאת, שב הנאשם והיפנה לגרסתו לאחר מעצרו כי נפל קורבן לנוכל אשר הציג את עצמו כבעלים של הקטנוע ומכר לו אותו לצרכי פירוק. בהקשר זה, ביקש הנאשם לטעון להגנת טעות במצב הדברים בשל כך שסבר כי הקטנוע נמכר לו על ידי בעליו. לפיכך, עתר לזיכוי.

דין והכרעה

5. הנאשם, אשר בחר שלא להעיד בבית המשפט, העלה מספר גרסאות לגבי המיוחס לו בכתב האישום:

- בעת חקירתו במשטרה תחת אזהרה, טען הנאשם כי אדם אשר הציג את עצמו בשם איתי מכר לו את הקטנוע בתמורה ל-500 ₪ ואף נתן לו קסדה. במסגרת אותה גרסה טען הנאשם כי אותו אדם אמר לו שאין לו מפתח לקטנוע, לא הציג בפניו כל הוכחה בדבר בעלות, אך הנאשם לא עמד על כך מכיוון שהקטנוע היה מיועד לפירוק ולא לרכיבה (ת/1).
- בתגובתו לכתב האישום, נע הנאשם בין טענה כי לא היה מודע לכך שמדובר בקטנוע השייך למתלונן לבין טענה כי כלל לא נגע בקטנוע זה (עמ' 4 ש-23 - עמ' 5 ש-8 לפרוט').
- אף בסיכומיו, טען הנאשם טענות חלופיות כי לא עלה בידי המאשימה להוכיח שהקטנוע אותו נטל שייך למתלונן, לעומת טענה כי נטל את הקטנוע של המתלונן בשל טעות במצב הדברים לאור "מכירתו" לו על ידי נוכל (עמ' 99-97 לפרוט').

ריבוי גרסאות אלה, מעבר למשמעותן הראייתית שתפורט בהמשך, מחייב התייחסות לכל רכיבי העבירה.

6. המתלון העיד כי החנה את הקטנוע על המדרכה ברחוב משכית 22 בהרצליה, לאחר תקלה בגלגל האחורי. לאחר תקופה מסוימת במהלכה חיפש את החלק ובחן את כדאיות התיקון (עמ' 26 ש- 24-25 לפרוט'), התקשר אליו בשעת לילה בן ברק אשר הועסק על ידו. בשיחה אמר לו בן ברק כי הוא מבחין באדם הצועד עם הקטנוע השייך למתלון. המתלון ביקש מבן ברק לעכב את אותו אדם והגיע למקום, שם הבחין בנאשם ובבן ברק עומדים ליד הקטנוע שלו "**בהמשך הרחוב למטה**" (עמ' 23 ש- 24-25, עמ' 32 ש- 4-5 לפרוט'), וכעבור פרק זמן קצר הגיעה למקום משטרה. המתלון הבהיר כי העסק שהיה בבעלותו ממוקם ברחוב משכית 22 פינת רחוב יוחנן הסנדלר, המקום בו החנה את הקטנוע, ואילו כאשר הגיע לזירה פגש את הנאשם והקטנוע ברחוב יוחנן הסנדלר (עמ' 28 ש- 19-20 לפרוט').

עדות המתלון משתלבת היטב בעדותו של בן ברק. בן ברק תיאר בעדותו כי המתלון החנה את הקטנוע שלו מחוץ לבית הקפה ברחוב משכית. באחד הלילות הבחין בנאשם גורר את הקטנוע באופן בו עמד לצדו ואחז בכידון, ברחוב צדדי המחבר בין רחוב משכית לרחוב גלגלי הפלדה, כשקסדה לראשו. בשלב זה ניגש אל הנאשם ושאל מדוע הוא נוגע בקטנוע, ולשאלת הנאשם האם מדובר בקטנוע שלו ענה בחיוב על אף שהדבר אינו נכון. במקביל, התקשר בן ברק אל המתלון ודיווח לו כי מישהו גורר את הקטנוע, ובעקבות כך הגיעו למקום המתלון והמשטרה (עמ' 76 ש- 20 - עמ' 77 ש- 10 לפרוט').

על אף חקירות ממושכות ביותר של עדים אלה על ידי הנאשם, לא מצאתי כל סתירה בעלת משקל בעדויותיהם. מדובר באירוע קצר וממוקד, לגבי העידו המתלון ובן ברק באופן אמין ומהימן, המקים תמונה ראייתית שאינה משתמעת לשני פנים ואינה מותירה ספק לגבי ההתרחסות. למעשה, די היה בעדויות אלה, זאת בהתחשב בשלל גרסאות הנאשם וכן בעובדה שבחר שלא להעיד בבית המשפט באופן שאינו מקים אף ראשית ראיה להסבר המקום ספק לגבי אותן עדויות. יחד עם זאת, ראיות נוספות שיפורטו להלן מחזקות ומבססות את המיוחס לנאשם.

7. השוטר חסאן אשר הגיע למקום האירוע, פירט בדו"ח פעולה (ת/5) מספר עובדות המבססות את המיוחס בכתב האישום לנאשם: שעת האירוע - הגעתו לרחוב יוחנן הסנדלר בהרצליה בעקבות פתיחת אירוע בשעה 00:05, קריאה לגבי ניסיון גניבת קטנוע; זיהוי הנאשם, המתלון ובן ברק במקום לצד הקטנוע; פרטי בעל הקטנוע - דברי המתלון בפניו כי הקטנוע הנמצא במקום שמספרו 5923768 שייך לו, וציון מפורש כי אותו קטנוע שאלה הם פרטיו אכן שייך למתלון (השוטר חסאן הבהיר בעדותו בבית המשפט כי הדבר נעשה על ידו לאחר בדיקה במסוף המשטרה - עמ' 44 ש- 33 - עמ' 45 ש- 1 לפרוט'); תיעוד דברי העד בן ברק כי הבחין בנאשם גורר את הקטנוע לכיוון מערב על רחוב יוחנן הסנדלר; העובדה שהנאשם לא הרחיק עצמו מהקטנוע של המתלון - טענת הנאשם בפני השוטר חסאן כי אדם כלשהו שהבחין בו ברחוב משכית מכר לו בתמורה ל-500 ₪ את הקטנוע וכן קסדה בה הבחין השוטר בידו של הנאשם; עוד הוסיף השוטר חסאן כי הנאשם לא היה בדרכו אל ביתו, זאת בניגוד לטענתו בפניו כי הוא עושה את דרכו אל ביתו ברחוב המעלות בהרצליה ב'.

פרטים אלה מאששים ומבססים את המיוחס לנאשם, משתלבים היטב בעדויות המתלון ובן ברק. מכלול ראיות אלה מוצא חיזוק נוסף בסרטון מזירת האירוע (ת/4): מדובר בסרטון המתעד את פינת הרחובות משכית-יוחנן הסנדלר בהרצליה. בהתאם לשעת פתיחת האירוע בתחנת המשטרה בשעה 00:05 לאחר תלונה מצד המתלון, ניתן להבחין בשעה 23:54:00 באדם היושב על ספסל בסמוך לשני קטנועים אשר אחד מהם חונה על המדרכה והשני בחניה מסומנת המיועדת לקטנועים. בשעה 23:54:45, נראה אותו אדם, בעל ממדי גוף דומים לאלה של הנאשם ונמצא במקום לבדו, ניגש אל הקטנוע הנמצא בחניה המסומנת כשקסדה לראשו, מתיישב עליו ומתחיל להזיזו באמצעות ידיו

ורגליו הצידה במורד הרחוב. לאחר מרחק קצר ביותר של כשני מטר לערך, בשעה 23:55:10 נצפה אותו אדם יורד מהקטנוע ומוביל אותו במורד הרחוב באמצעות ידיו האוחזות בכידון כשגופו לצד הקטנוע. סרטון זה מתעד את הפרטים עליהם העיד בן ברק לגבי אופן גניבת הקטנוע על ידי הנאשם, וכן נתונים נוספים שפורטו על ידי המתלונן ובדו"ח הפעולה של השוטר חסאן.

שילוב מכלול הראיות, אינו מותיר מקום לספק לגבי המיוחס לנאשם.

8. בבחינת למעלה מהצורך, אפנה לעובדה שהנאשם בחר שלא להעיד במסגרת פרשת הגנה, אף לאחר שבית המשפט הבהיר לו את המשמעות הראייתית של הדבר (עמ' 94 ש- 19-21 לפרוט'). בהתחשב בכך שהנאשם אינו מיוצג, ועל אף הבהרת בית המשפט בפניו, אין מקום לתת משקל משמעותי להתנהלות זו. יחד עם זאת, היעדר גרסת הגנה מסוימת הותירה את ראיות התביעה ככאלה המובילות למסקנה אפשרית אחת בלבד ובלא כל גרסה שבכוחה לערער מסקנה זו. דברים אלה מקבלים משנה תוקף לנוכח התפתחות גרסאות הנאשם, אשר ניתנו בטרם בחר שלא להציג אחת מהן במסגרת של עדות בבית המשפט: תחילה, טענתו כי רכש את הקטנוע של המתלונן וכן קסדה מאדם אלמוני, זאת בפני השוטר חסאן בעת שהמתלונן נמצא לידו (ת/5); בהמשך, בתחנת המשטרה שלא לצד המתלונן, מסירת פרטים של אותו אדם אלמוני התואמים לשמו הפרטי של המתלונן ולעיסוקו (ת/1). בנוסף, טענת הנאשם שנאמר לו על ידי האחר כי אין בידו מפתח לקטנוע ואף לא הציג ראיה שאכן שייך לו; לבסוף, בתגובתו לכתב האישום טען הנאשם שלא היה מודע לכך שהקטנוע שייך למתלונן אך לצד זאת טען כי כלל לא נגע בקטנוע.

9. הנאשם העלה במהלך שמיעת ראיות התביעה וכן בסיכומיו, השגות שונות וטענות לגבי סוגיות אשר לדבריו מעוררות ספק לגבי המיוחס לו. מדובר בפרטים המהווים, לכל היותר, אי דיוקים בשאלות שאינן מהותיות: הנאשם ייחד חלק נרחב ביותר מחקירת עדי התביעה לשאלה האם הקטנוע חנה ברחוב משכית 22 או ברחוב יוחנן הסנדלר. בהתאם לראיות שהוצגו, מדובר בחניית אופנועים מסומנת בתחילת רחוב יוחנן הסנדלר ומצויה בקרן הרחובות משכית 22 - יוחנן הסנדלר (סרטון מצלמת האבטחה, ת/4, אשר נלקח מבית הקפה שכתובתו משכית 22, ת/8). בנוסף, המתלונן העיד כי החנה את הקטנוע מחוץ לעסק שלו ברחוב משכית 22 וכי בתקופה הרלוונטית היה לו עסק ברחוב משכית 22 (עמ' 26 ש- 7, 27, עמ' 28 ש- 19-20 לפרוט'); הנאשם התמקד בשאלה האם הקטנוע חנה על מדרכה או על הכביש. בהתאם לראיות שפורטו לעיל, הוכח מעבר לכל ספק כי הנאשם נטל את האופנוע השייך לנאשם, ואין לראות כל קושי בכך שהמתלונן ובן ברק טענו תחילה כי הקטנוע חנה על המדרכה ובהמשך לא זכרו האם מדובר במדרכה או בכביש. בנוסף, כפי שניתן להתרשם מתיעוד הזירה (ת/4), סימון חניית האופנועים נמצא במפלס הכביש אולם בהמשך ישיר למדרכה ולא כחלק מהכביש; הנאשם טען כי הקטנוע התפוס במשטרה, אותו תיעד כשלוש שנים לאחר האירוע (נ/5), חסר כיסוי קדמי בעוד מעדויות עדי התביעה עולה כי הקטנוע היה "שלם" וכן כי לא נלקחו טביעות אצבע מהקטנוע התפוס. טענות אלה אינן בעלות משקל לנוכח הראיות החד משמעיות המתייחסות לקטנוע השייך למתלונן, אותו נטל הנאשם אשר בחר שלא להציג גרסה שונה בעדות בבית המשפט (עדויות המתלונן, בן ברק, השוטר חסאן, ת/5, ת/4).

לפיכך, לא מצאתי כי יש באחת מסוגיות אלה שהועלו על ידי הנאשם משום כרסום בעוצמת הראיות הקושרות אותו מעבר לכל ספק סביר לגניבת הקטנוע.

10. הנאשם טען בסיכומיו, כטענה חלופית, כי עומדת לו הגנת טעות במצב הדברים והפנה לדבריו בעת חקירתו במשטרה לגבי אדם אשר מכר לו את הקטנוע.

הנאשם בחר להימנע מלהעיד בבית המשפט ומכאן שלא הציג גרסה אותה ניתן לבחון בדרך של חקירה נגדית על ידי המאשימה ובכלל. למעשה, די בכך על מנת לשלול את טענת ההגנה החלופית במסגרת סיכומי הנאשם.

בבחינת למעלה מהצורך, אך בשל היות הנאשם לא מיוצג, אתייחס בקצרה ובתמצית לקשיים המתעוררים בגרסה זו, ככל שהנאשם היה מציג אותה בעדות בבית המשפט. תחילה, טען הנאשם בפני השוטר חסאן, בזירת האירוע, כי רכש את הקטנוע ואת הקסדה בתמורה לסך של 500 ₪ מאדם "גבוה לובש בגדים כהים" (ת/5), זאת בנוכחות המתלונן ובן ברק. בהמשך, בעת חקירתו תחת אזהרה במשטרה, טען הנאשם כי האדם שהציע לו לרכוש ממנו את הקטנוע הציג את עצמו בפרטים המתאימים לפרטי המתלונן: אדם בשם איתי המשמש כבעלים של בית הקפה (ת/1 ש-13, ת/7 ש-7). לא ברור מדוע נמנע הנאשם מלמסור פרטים אלה בפני השוטר חסאן בזירת האירוע ובנוכחות המתלונן. בנוסף, על אף טענת הנאשם בעת חקירתו במשטרה למשא ומתן עם אותו "מוכר" בסמוך לקטנוע ואף העברת סכום כסף לאותו אדם, בסרטון (ת/4) ניתן להבחין באדם היושב לבדו על ספסל, בהמשך מתרומם ומניח קסדה לראשו, ניגש אל הקטנוע ונטל אותו מהמקום.

ככל שהנאשם היה בוחר לטעון בבית המשפט את אותה גרסה שהעלה בעת חקירתו במשטרה, הרי שמדובר בגרסה שאינה מתיישבת עם ההיגיון ומבחן השכל הישר: הנאשם טען בחקירתו במשטרה כי אותו "מוכר" הבחין בכך שהוא מחפש מונית ולכן פנה אליו בשאלה "למה אתה צריך מונית למה אתה לא קונה אופנוע" (ת/1 ש-13-14). גרסה זו, לפיה הנאשם היה זקוק לסיוע בהתניידות, אינה עולה בקנה אחד עם דברי הנאשם בהמשך אותה חקירה כי מדובר באופנוע לפירוק ולא לנסיעה (ת/1 ש-19, ת/7 ש-22). גרסת הנאשם במשטרה מעלה תהיות נוספות, כגון מדוע בחר לפנות לאדם אקראי ברחוב בשאלה היכן יש מונית (ת/1 ש-12, 37-40), זאת באזור המוכר כאזור מסעדות ובילוי (הנאשם טען כי בילה במקום בבר ובהמשך במסעדה); לקיחת הקטנוע למוסך בשעת לילה מאוחרת (ת/1 ש-84), או לביתו (ת/1 ש-86), לעומת דברי השוטר בדו"ח הפעולה (ת/5) כי פניו של הנאשם לא היו לעבר כתובת מגוריו. ניתן להעלות תהיות נוספות לגבי גרסה לא סבירה ולא הגיונית זו של הנאשם, אולם אין מקום להעמיק עוד לנוכח הימנעות הנאשם מעדות בבית המשפט. כאמור, הדברים מפורטים אך בשל היות הנאשם לא מיוצג על ידי סגור, ולפיכך אוסיף עוד בפן המשפטי של טענת ההגנה: אף אם היה עולה בידי הנאשם להוכיח בבית המשפט ולשכנע לגבי טענתו כי אדם מסוים מכר לו את הקטנוע, הרי שאותן נסיבות להן טען בעת חקירתו במשטרה מבססות חשד השולל את הגנת טעות במצב הדברים בשל הימנעות הנאשם מבדיקה. בהתאם לגרסתו במשטרה, בשעת לילה מאוחרת פנה אליו אדם הוא לא מכיר, הצביע על שני אופנועים סמוכים ברחוב והציע לו לרכוש אותם ממנו בתמורה לסך של 1,500 ₪. לטענת הנאשם, הוא שילם לבסוף סך של 500 ₪ בתמורה לקטנוע המדובר בלבד, ללא כל חוזה, בלא שהוצגה בפניו כל ראיה ביחס לבעלותו של אותו "מוכר" לגבי האופנועים אותם הציע לכאורה למכירה (ת/7 ש-23-26), ולאחר תשובה שלילית לשאלת הנאשם האם יש בידו מפתח לקטנוע (ת/1 ש-23-24). בהתבסס על גרסה זו של הנאשם, אין ספק כי מדובר בנסיבות המקימות חשד למעלה מסביר לגבי זהות ה"מוכר" כבעל הקטנוע, ממנו התעלם הנאשם, על המשמעות המשפטית הנובעת מכך:

"בית משפט זה קבע לא אחת כי כאשר קיימות נסיבות המקימות בסיס לחשד סביר הרי שהימנעות מבדיקת החשד שוללת את האפשרות להחלטה של הגנת טעות במצב הדברים"

(ע"פ 1160/09 אדם אזולאי נ' מדינת ישראל 19.10.2009, פסקה 38).

לאור כל האמור לעיל, אני מוצא את הנאשם אשם ומרשיעו במיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ג' חשוון תשפ"א, 21 באוקטובר 2020, במעמד הצדדים